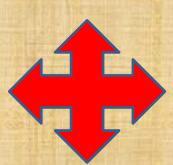
आपता अभ्यास

इयत्ता सातवी

अरुगाल

मराठी टेस्ट

allored.

BREIN

इंग्रजी हर्स्ट

RECT

विगान सेमी

सामान्य विज्ञान

२१. संतवाणी

• ऐका. वाचा. म्हणा.

पंढरी नगरी दैवत श्रीहरी । जाती वारकरी व्रतनेमें ।।१।। आषाढी कार्तिकी महापर्वें थोर । भजनाचा गजर करिती तेथें ।।२।। साधुसंत थोर पताकांचा भार । मुखीं तो उच्चार नामामृत ।।३।। आनंदाचा काला गोपाळकाला केला । हृदयीं बिंबला नरहरी ।।४।।

– संत नरहरी सोनार

संत नरहरी सोनार – संत नरहरी सोनार हे महाराष्ट्रातील थोर संत कबी होते. प्रस्तुत अभंगात आषाढी-कार्तिकी वारी करून पंढरपूरला विठ्ठलाच्या दर्शनाला नित्यनेमाने जाणाऱ्या वारकऱ्यांचे वर्णन केले आहे.

माझें माहेर पंढरी । सुखें नांदु भीमातीरीं ।।१।। येथें आहे माय बाप । हरे ताप दरुशनें ।।२।। निवारिली तळमळ चिंता । गेली व्यथा अंतरींची ।।३।। कैशी विटेवरी शोभली । पाहुनि कान्होपात्रा धाली ।।४।।

– संत कान्होपात्रा

संत कान्होपात्रा – संत कान्होपात्रा या महाराष्ट्रातील थोर संत कवियत्री. प्रस्तुत अभंगात कान्होपात्रा म्हणतात, की 'माझे माहेर पंढरपूर आहे. तिथे भीमा नदीच्या तीरावर सुख, आनंद आहे. पांडुरंग हे माझे आईवडील आहेत. विटेवर उभ्या असलेल्या पांडुरंगाच्या दर्शनाने माझ्या मनातील चिंता, व्यथा, तळमळ दूर होते.'

4.5 From The Selfish Giant

Oscar Fingal O' Flahertie Wills Wilde was an Irish playwright, novelist, essayist and a poet.

'The Selfish Giant' is a short fantasy story for children which revolves around a giant who builds a wall to keep children out of his garden, but learns compassion from the innocence of the children.

Form pairs. Make a list of things that you usually share with others and another of things which you do not usually share. Now write how you feel when –

- You share your tiffin with others.
  You eat all by yourself.
- You play in a team.
  You practise alone.
- You hear a piece of news.
  You tell the news to others.

 You read something nice but don't tell others about it.
 You tell others about the interesting things you've

• You learn to make something new. You teach it to others.

read.

इतिहास

बदलाची संपूर्ण प्रक्रिया स्पष्ट केली आहे. संविधानात कोणताही बदल करायचा झाल्यास तो याच प्रक्रियेने करावा लागतो. संविधानातील बदलाची ही प्रक्रिया अतिशय वैशिष्ट्यपूर्ण आहे. ती फार कठीणही नाही आणि अति सोपीही नाही. महत्त्वाच्या दुरुस्तीसाठी विचारविनिमयाला यात पुरेसा वाव देण्यात आला आहे. सर्वसाधारण दुरुस्ती सहजपणे होईल इतकी लवचीकताही या प्रक्रियेत आहे.

शोधा !

आत्तापर्यंत भारतीय संविधानात किती वेळा दुरुस्ती झाली आहे ?

निवडणूक आयोग: निवडणूक आयोगाविषयी वर्तमानपत्रातील मजकूर तुम्ही नेहमी वाचत असाल. भारताने लोकशाही शासनव्यवस्था स्वीकारलेली असल्याने जनतेला ठरावीक मुदतीनंतर आपले प्रतिनिधी पुन्हा नव्याने निवडून द्यायचे असतात. त्यासाठी निवडणुका घ्याव्या लागतात. या निवडणुका खुल्या आणि न्याय्य वातावरणात होणे आवश्यक असते. तेव्हाच नागरिकांना कोणत्याही दबावाशिवाय आपल्याला योग्य वाटेल अशा उमेदवाराला निवडून

सध्याचे मुख्य निवडणूक आयुक्त कोण? निवडणूक आचारसंहिता म्हणजे काय? मतदारसंघ म्हणजे काय?

देता येते. शासनाने निवडणुका घेतल्यास असे खुले आणि न्याय्य वातावरण मिळेल याची खात्री नसते. म्हणून आपल्या संविधानाने निवडणुका घेण्याची जबाबदारी एका स्वतंत्र यंत्रणेवर सोपवली आहे. ती यंत्रणा म्हणजे 'निवडणूक आयोग' होय. भारतातल्या सर्व महत्त्वाच्या निवडणुका घेण्याची जबाबदारी निवडणूक आयोगावर असते.

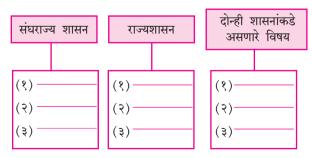
भारतीय संविधानाची अनेक वैशिष्ट्ये आहेत. या पाठात आपण त्यांपैकी काही महत्त्वाच्या वैशिष्ट्यांचाच अभ्यास केला आहे. मूलभूत हक्कांविषयीच्या विस्तृत तरतुदी हे आपल्या संविधानाचे आणखी एक महत्त्वाचे वैशिष्ट्य आहे. त्याचा अभ्यास आपण पुढील पाठात करणार आहोत.

स्वाध्याय

 संघराज्य शासनपद्धतीनुरूप अधिकारांची विभागणी कशाप्रकारे केली आहे याची सूची खालील तक्त्यात तयार करा.

- २. योग्य शब्द लिहा.
  - (१) संपूर्ण देशाचा राज्यकारभार करणारी यंत्रणा -
  - (२) निवडणुका घेणारी यंत्रणा -
  - (३) दोन सूचींव्यतिरिक्त असलेली सूची -

- ३. लिहिते व्हा.
  - (१) संघराज्यात दोन स्तरांवर शासनसंस्था असतात.
  - (२) शेषाधिकार म्हणजे काय?
  - (३) संविधानाने न्यायमंडळ स्वतंत्र ठेवले आहे.
- स्वतंत्र न्यायव्यवस्थेचे फायदे व तोटे या विषयावर वर्गात गटचर्चेचे आयोजन करा.
- इलेक्ट्रॉनिक मतदानयंत्र (EVM) वापरल्यामुळे
  कोणते फायदे होतात, याची माहिती मिळवा.

उपक्रम

वर्गात निवडणूक आयोगाची स्थापना करा. त्या निवडणूक आयोगाच्या मार्गदर्शनाखाली वर्गाची निवडणूक घ्या.

गणित सेमी

(iv) 35° (v) 70° (vi) 0° (vii) (90-*x*)°

2. 20° and 70°

Practice Set 17: 1. (i) 165° (ii) 95° (iii) 60° (iv) 143° (v) 72° (vi) 180° (vii) $(180-a)^{\circ}$ 2. Pairs of complementary angles: (i) $\angle B$ and $\angle N$ (ii) $\angle D$ and $\angle F$ (iii) $\angle Y$ and $\angle E$ Pairs of supplementary angles: (i) $\angle B$ and $\angle G$ (ii) $\angle N$ and $\angle J$. 3. $\angle X$ and $\angle Z$ are complementary angles. 4. 65° and 25° 5. (i) $\angle P$ and $\angle M$ (ii) $\angle T$ and $\angle N$ (iii) $\angle P$ and $\angle T$ (iv) $\angle M$ and $\angle N(v) \angle P$ and $\angle N(v) \angle M$ and $\angle N(v) \angle M(v) \angle$

Practice Set 18: 1. Ray PL and Ray PM;

Ray PN and Ray PT. **2.** No. Because the rays do not form a straight line.

Practice Set 19: ---

Practice Set 20 : 1. $m\angle APB = 133^{\circ}$, $m\angle BPC = 47^{\circ}$, $m\angle CPD = 133^{\circ}$,

2. $m \angle PMS = (180 - x)^{\circ}, m \angle SMQ = x^{\circ}, m \angle QMR = (180 - x)^{\circ},$

Practice Set 21 : **1.** $m\angle A = m\angle B = 70^{\circ}$

2. 40° , 60° , 80° **3.** $m \angle ACB = 34^{\circ}$, $m \angle ACD = 146^{\circ}$, $m \angle A = m \angle B = 73^{\circ}$

Practice Set 22 : **1.** (i) $\frac{71}{252}$ (ii) $\frac{67}{15}$

(iii)
$$\frac{430}{323}$$
 (iv) $\frac{255}{77}$ **2.** (i) $\frac{16}{77}$ (ii) $\frac{14}{45}$ (iii) $\frac{-13}{6}$

(iv)
$$\frac{7}{6}$$
 3. (i) $\frac{6}{55}$ (ii) $\frac{16}{25}$ (iii) $-\frac{2}{3}$ (iv) 0

4. (i)
$$\frac{5}{2}$$
 (ii) $-\frac{8}{3}$ (iii) $-\frac{39}{17}$ (iv) $\frac{1}{7}$ (v) $-\frac{3}{22}$

5. (i)
$$\frac{4}{3}$$
 (ii) $\frac{100}{121}$ (iii) $\frac{7}{4}$ (iv) $-\frac{1}{6}$ (v) $\frac{2}{5}$

(vi)
$$-\frac{10}{7}$$
 (vii) $-\frac{9}{88}$ (viii) $\frac{25}{2}$

Practice Set 23 : $\Theta(i)$ $\frac{3}{7}$, $\frac{4}{7}$, $\frac{5}{7}$ (ii) $\frac{23}{30}$, $\frac{22}{30}$, $\frac{21}{30}$

(iii)
$$-\frac{9}{15}$$
, $-\frac{7}{15}$, $\frac{4}{15}$ (iv) $\frac{6}{9}$, 0, $-\frac{4}{9}$ (v) $-\frac{2}{4}$, $-\frac{1}{4}$, $\frac{3}{4}$

(vi)
$$\frac{17}{24}$$
, $\frac{11}{24}$, $\frac{-13}{24}$ (vii) $\frac{6}{7}$, $\frac{8}{7}$, $\frac{9}{7}$

(viii)
$$-\frac{1}{8}, -\frac{2}{8}, -\frac{5}{8}$$
 etc.

Practice Set 24 : **©1.** 3.25 **2.** -0.875 **3.** 7.6

4. 0.416 **5.** 3.142857 **6.** 1.3 **7.** 0.7

Practice Set 25 : 1. 149 2. 0 3. 4 4. 60 5. $\frac{17}{20}$

Practice Set 26: 1. -- 2. (i) 1024 (ii) 125

(iii) 2401 (iv)
$$-216$$
 (v) 729 (vi) 8 (vii) $\frac{64}{125}$ (viii) $\frac{1}{16}$

Practice Set 27 : $\Theta(i)$ 7^6 (ii) $(-11)^7$ (iii) $\left(\frac{6}{7}\right)^8$

(iv)
$$\left(-\frac{3}{2}\right)^8$$
 (v) $\left(a\right)^{23}$ (vi) $\left(\frac{p}{5}\right)^{10}$

Practice Set 28 : **1.** (i) a^2 (ii) m^{-3} (iii) p^{-10}

(iv) 1 **2.** (i) 1 (ii) 49 (iii) $\frac{4}{5}$ (iv) 16

Practice Set 29 : **1.** (i) $\left(\frac{15}{12}\right)^{12}$ (ii) 3^{-8}

(iii)
$$\left(\frac{1}{7}\right)^{-12}$$
 (iv) $\left(\frac{2}{5}\right)^{6}$ (v) 6^{20} (vi) $\left(\frac{6}{7}\right)^{10}$

(vii)
$$\left(\frac{2}{3}\right)^{-20}$$
 (viii) $\left(\frac{5}{8}\right)^{-6}$ (ix) $\left(\frac{3}{4}\right)^{6}$ (x) $\left(\frac{2}{5}\right)^{-6}$

2. (i)
$$\left(\frac{7}{2}\right)^2$$
 (ii) $\left(\frac{3}{11}\right)^5$ (iii) $\left(\frac{6}{1}\right)^3$ or 6^3

(iv)
$$\frac{1}{y^4}$$

Practice Set 30 : **1.** (i) 25 (ii) 35 (iii) 17

(iv) 64 (v) 33

Practice Set 31: ---

Practice Set 32 : $\odot$ Monomials = 7 x; a; 4

Binomials = 5y-7z; 5m-3

Trinomials = $3 x^3 - 5x^2 - 11$; $3y^2 - 7y + 5$

Polynomials = $1 - 8a - 7a^2 - 7a^3$

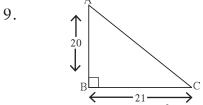
Practice Set 33 : $\odot$ (i) 22p + 18q

संकीर्ण प्रश्नसंग्रह 2

- 1. एंजलने 15000 रुपये द.सा.द.शे. 9 दराने काही वर्षांसाठी बँकेत ठेवले. तिला मुदतीअखेर 5400 रुपये सरळव्याज मिळाले, तर तिने किती वर्षांसाठी रक्कम ठेवली ?
- 2. एका रस्त्याच्या डांबरीकरणाचे काम करण्यासाठी 10 मजुरांना 4 दिवस लागतात. तर 8 मजुरांना किती दिवस लागतील ?
- 3. नसरुद्दीन व महेश यांनी प्रत्येकी ₹ 40,000 व ₹ 60,000 गुंतवून व्यवसाय चालू केला. या व्यवसायात त्यांना 30% नफा झाला. तर प्रत्येकाला किती नफा मिळाला ?
- 4. एका वर्तुळाचा व्यास 5.6 सेमी आहे तर त्याचा परीघ काढा.
- 5. विस्तार करा.

(i) $(2a - 3b)^2$ (ii) $(10 + y)^2$ (iii) $\left(\frac{p}{3} + \frac{q}{4}\right)^2$ (iv) $\left(y - \frac{3}{y}\right)^2$

- 6. सूत्राचा उपयोग करून गुणाकार करा.
  - (i) (x 5) (x + 5)
- (ii) (2a 13)(2a + 13)
- (iii) (4z 5y) (4z + 5y)
- (iv) (2t 5)(2t + 5)
- 7. एका बैलगाडीच्या चाकाचा व्यास 1.05 मीटर आहे, तर चाकाच्या 1000 फेऱ्यांमध्ये बैलगाडी किती किलोमीटर अंतर कापेल ?
- 8. एका 40 मी लांबीच्या आयताकृती बागेचे क्षेत्रफळ 1000 चौमी आहे, तर बागेची रुंदी काढा व तसेच बागेची परिमिती काढा. या बागेभोवती दरवाजाची 4 मीटर जागा सोडून 3 पदरी कुंपण घालायचे आहे, त्याचा खर्च 250 रु प्रतिमीटर आहे. तर कुंपण घालण्यासाठी लागणारा खर्च काढा.

आकृतीत दिलेल्या माहितीवरून कर्ण AC काढा तसेच ΔABC ची परिमिती काढा.

- 10. एका घनाची बाजू 8 सेमी आहे तर त्या घनाचे एकूण पृष्ठफळ किती ?
- 11. अवयव पाडा.

$$365y^4z^3 - 146y^2z^4$$

बहुपर्यायी प्रश्न

खालील प्रश्नांना पर्यायी उत्तरे दिली आहेत. त्या उत्तरांपैकी योग्य पर्याय निवडा.

- 1. 33, 34, 35, x, 37, 38, 39 या संख्यांची सरासरी 36 आहे तर x ची किंमत ...... असेल.
  - (i) 40
- (ii) 32
- (iii) 42
- (iv) 36
- 2. (61² 51²) ही वर्गसंख्यांची वजाबाकी ..... ही येते.
  - (i) 1120
- (ii) 1230
- (iii) 1240
- (iv) 1250
- 3. 2600 रुपयांची 8 : 5 या प्रमाणात, समीर व सुनीता या दोघांमध्ये वाटणी केली तर प्रत्येकाच्या वाट्याला ...... इतके रुपये येतील.
  - (i) ₹ 1500, ₹ 1100 (ii) ₹ 1300, ₹ 900
  - (iii) ₹ 800, ₹ 500 (iv) ₹ 1600, ₹ 1000

सामान्य विज्ञान सेमी

High and low pitch of sound

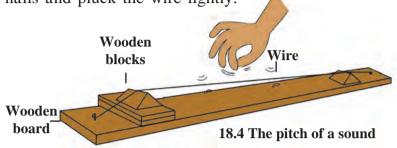
Try this.

Take a wooden board, 80 to 90 cm long and 5 cm wide. Hammer two nails into it, each a few centimeters away from its two ends. Tie the ends of a thin metal wire to the nails so that the

wire is stretched tightly between them. Insert a wedge-shaped wooden or plastic block

under the wire near each of the nails and pluck the wire lightly.

Did you hear any sound? Observe whether the wire vibrates. Now insert two or three small rectangular blocks below the wedge-shaped block on one side in such a way that the length of the wire

does not change. Observe whether there is any change in the tension in the wire. Now pluck the wire with your finger and listen to the sound. Also watch its vibration. Note the difference you perceive in its frequency. What can you infer from this? When tension in the wire is increased, the frequency is seen to increase and when it is reduced, frequency is also seen to decrease. We also perceive a difference in the sounds generated. When the tension is increased the resulting sound is shriller. When the tension is reduced the sound is also less shrill. This is what is called the high and low pitch of sound.

- 1. Which of the sounds, the roar of a lion or the hum of a mosquito has the higher pitch?
- 2. What structures in the sitar help to produce higher or lower pitched sounds?

Intensity of sound - sound level

Loudness or softness of sound is indicated by two terms, namely, intensity of sound and sound level. Sound level is the intensity of sound as perceived by our ears. The intensity of sound is proportional to the square of the amplitude of vibration. For example, if the amplitude is doubled the intensity of sound becomes four times as much.

The **decibel** (dB) is the unit for measuring sound level. It was named decibel in honour of the work of the scientist Alexander Graham Bell. The magnitude of sound level, 'decibels' can be deduced from the intensity of the sound using a mathematical formula. When intensity of sound becomes ten times the original, the sound level increases by 10dB.

Do you know?

Decibel levels of some common sounds

- 1. Begining of audible sound 0 dB
- 2. Normal breathing 10 dB
- 3. Murmuring from 5 metres away 30 dB
- 4. Normal conversation (between two persons) - 60 dB
- 5. Heavy traffic 70 dB
- 6. Ordinary factories 80 dB
- 7. Jet engine 130 dB
- 8. Start of ear-splitting sound 120 dB

Hearing is temporarily affected by sounds of frequency greater than 1000 Hz and levels higher than 100 dB. This can result in temporary deafness. Workers who work near aeroplane engines experience this.

सामान्य विज्ञान

ध्वनीची उच्चनीचता (High and Low Pitch of Sound)

चित्रात दाखवल्याप्रमाणे सुमारे 80 ते 90 सेमी लांब व 5 सेमी रुंद अशी एक फळी घ्या. त्यावर दोन्ही टोकांकडून काही सेमी सोडून दोन खिळे हातोडीच्या साहाय्याने ठोका. त्या दोन खिळ्चांदरम्यान एक बारीक तार ताणून पक्की करा. चित्रात दाखवल्याप्रमाणे खिळ्चांजवळ तारेखाली दोन्ही बाजूंनी लाकडी किंवा प्लॅस्टिकचा एक-एक त्रिकोणी ठोकळा सरकवा व हलकेच तार छेडा.

तुम्हांला आवाज आला का? ती तार कंपित होते का याचे निरीक्षण करा. आता लाकडाचे 2-3 छोटे चौकोनी ठोकळे एका बाजूच्या त्रिकोणी ठोकळचाखाली असे सरकवा, की तारेच्या लांबीत काही फरक पडणार नाही. लाकडाच्या ठोकळचामुळे तारेतील तणावात काही फरक पडतो का याचे निरीक्षण करा. आता बोटाच्या साहाय्याने तारेला छेडा व ध्वनी ऐका. तसेच तारेचे कंपनही पहा . कंपनांच्या वारंवारितेमध्ये काय फरक जाणवतो याची नोंद घ्या. नोंदीवरून काय आढळले? तारेचा ताण वाढवला तर वारंवारिता वाढते व ताण कमी केला तर वारंवारिता कमी होते. ताण वाढलेला असताना येणारा ध्वनी उच्च असतो, तर ताण कमी असताना तो नीचतम असतो. याला ध्वनीची उच्च नीचता असे म्हणतात.

- 1. सिंहाची डरकाळी व डासाचे गुणगुणणे यांपैकी कोणत्या आवाजाची पट्टी उच्च असेल?
- 2. सतारीमध्ये उच्च पट्टी व नीच पट्टीच्या आवाजासाठी काय रचना असते?

ध्वनीची तीव्रता—ध्वनीची पातळी (Intensity of sound—sound level)

ध्वनीचा लहान-मोठेपणा सांगण्यासाठी ध्वनीची तीव्रता व ध्वनीची पातळी या दोन संज्ञा वापरतात. ध्वनीची पातळी म्हणजे आपल्या कानांना जाणवणारी ध्वनीची तीव्रता. ही ध्वनीच्या कंपनांच्या आयामाच्या वर्गाच्या प्रमाणात असते. उदाहरणार्थ, आयाम दुप्पट केला तर ध्वनीची तीव्रता चौपट होते.

ध्वनिपातळी ही 'डेसिबेल' या एककात मोजतात. ध्वनीच्या तीव्रतेचा वापर करून गणिती सूत्राने 'डेसिबेल' ह्या ध्वनीच्या पातळीचे परिमाण काढता येते. डेसिबल हे नाव अलेक्झांडर ग्रॅहॅम बेल या शास्त्रज्ञाच्या कार्याच्या सन्मानार्थ दिले गेले आहे. ध्वनीची तीव्रता दहा पटींनी वाढते तेव्हा ध्वनिपातळी 10 dB ने वाढते.

माहीत आहे का तुम्हांला?

- 1. ऐकू येण्याची सुरुवात 0 dB
- 2. सर्वसामान्य श्वासोच्छ्वास-10 dB
- 3. 5 मीटर अंतरावरून कुजबुजणे- 30 dB
- 4. सर्वसामान्य दोघांतील संवाद- 60 dB
- **5. व्यस्त असणारी वाहतूक-** 70 dB
- 6. सर्वसामान्य कारखाने 80 dB
- 7. जेट इंजिन 130 dB
- 8. कानठळ्या बसण्याची सुरुवात 120 dB 1000 Hz वारंवारितेचा व 100 dB पेक्षा अधिक पातळीच्या ध्वनीमुळे ऐकण्याच्या क्षमतेत तात्पुरता फरक पडतो. यामुळे काही काळ बहिरेपणा येऊ शकतो. विमान इंजिनाजवळ काम करणाऱ्यांना हा अनुभव येतो.

सातवी-मराठी

अनु क्र	पाठाचे नाव	टेस्ट लिंक		
	भाग-१			
8	जय जय महाराष्ट्र माझा	येथे क्लिक करा		
2	स्वप्न विकणारा माणूस	येथे क्लिक करा		
3	तोडणी	येथे क्लिक करा		
8	श्रावणमास	येथे क्लिक करा		
५	भांडयाच्या दुनियेत	येथे क्लिक करा		
	भाग-2			
ξ	थोरांची ओळख			
b	माझी मराठी (कविता)	येथे क्लिक करा		
6	गचक अंधारी	येथे क्लिक करा		
9	नात्याबाहेरचं नातं	येथे क्लिक करा		
१०	गोम् माहेराला जाते (गीत	येथे क्लिक करा		
	भाग-3			
११	बाली भेट	येथे क्लिक करा		
१२	सलाम नमस्ते	येथे क्लिक करा		
83	अनाम वीरा(कविता	क्लिक करा		
१४	कवितेची ओळख	क्लिक करा		
१५	असे जगावे (कविता)	क्लिक करा		
	भाग -4			
१६	कोळीण	येथे क्लिक करा भाग 2		
१७	थेंब आज हा पाण्याचा	येथे क्लिक करा		
१८	वदनी कवळ घेता	येथे क्लिक करा		
१९	धोंडा	येथे क्लिक करा		
२०	विचारधन	येथे क्लिक करा		
२१	संतवाणी	येथे क्लिक करा		

वर्ग 7 वा हिंदी

भन क	पहली इकाई	TEST लिंक
3103 %".	לוויף איזיף	11231 10147
1	वाचनमेला	क्लिक करे
2	फूल और काँटे	क्लिक करा
	- "	
3	दादी माँ का परिवार	
4	देहात और शहर	क्लिक करे
5	बंदर का धंधा	क्लिक करे
6	पृथ्वी से 'अग्नि' तक	क्लिक करे
7	जहाँ चाह वहाँ राह	क्लिक करा
8	जीवन नहीं मरा करता	क्लिक करे
	दूसरी इकाई	
1	<u>अस्पताल</u>	क्लिक करे
_		
2	बेटी युग	क्लिक करे
3	<u> </u>	<del></del>
] 3	दो लघु कथाएँ	क्लिक करे
4	<u>शब्द संपदा</u>	क्लिक करे
l .	<u> </u>	17877 71
5	बसंत गीत	क्लिक करे
6	<u> चंदा मामा की जय</u>	क्लिक करे
7	हम चलते सीना तान के	क्लिक करे

वर्ग 7 वा इंग्रजी

	C. N. L. C. Martin				
S. No	Contents	Link			
	Unit one				
1.1	Its a small world	Click Here			
1.1		Click Here			
	Warm up with tara and				
1.2	friends	Click Here			
	little girl				
1.3	wisher than oldpeople	Click Here			
1.5		CHER HETE			
1.4	Journey to the west	Click Here			
	Children are				
1.5	Children are going to school	Click Here			
	In a class of				
1.6	their own	Click Here			
	Unit Two				
2.4	We shall	CLICK LIEDE			
2.1	overcome	CLICK HERE			
	Two fables				
	The two friends				
	and the bear				
	The town				
	mouse and a				
2.2	country mouse	CLICK HERE			
2.3	Teeny -tiny	CLICK HERE			
	Putting				
2.4	together a class magzine	CLICK HERE			
2.5	Windy Lines	CLICK HERE			
2.6	Great	CLICK HERE			

	scientiest have	
	a questioning	
	mind	
	Unit Three	
	Sleep baby	
3.1	sleep	Click here
3.2	The welcome	Click here
3.3	News Analysis	Click here
	Please dont	
3.4	read this poem	
	The Red	
3.5	headed League	click here
	Unit Four	
	Double	
4.1	standared	CLICK HERE
	Baby pango	
4.2	line's Night out	Click here
4.3	Chasing the sea	Click here
4.4	A parody	Click here
	From The	
4.5	Selfish Giant	

सातवी गणित

अनु		
क		
	विभाग-1	
1	भौमितिक रचना	
2	पूर्णांक संख्यांचा	
	गुणाकार भागकार	
3	मासवि-लसावि	क्लिक करा
4	कोन व कोनाच्या	क्लिक करा
	जोड्या	
5	परिमेय संख्या व	
	त्यावरील क्रिया	
6	घातांक	क्लिक करा
7	जोडस्तंभालेख	
8	बैजिक राशी व	क्लिक करा
	त्यावरील क्रिया	
10	विभाग-2	
11	समप्रमाण व	क्लिक करा
	व्यस्तप्रमाण	
12	बैंक व सरळव्याज	क्लिक करा
13	वर्तुळ	क्लिक करा
14	परिमिती व क्षेत्रफळ	क्लिक करा
15	पायथागोरसचा सिद्धांत	क्लिक करा
16	बैजिक सूत्रे वर्ग	क्लिक करा
	विस्तार	
17	सांखिकी	क्लिक करा

Class 7th Science

S.N.	Unit	Test Link		
1	The living world :Adaptations and Classification	Click Here		
2	Plants: Structure and Function	Click Here		
3	Properties of Natural Resources	Click Here		
4	Nutrition in living organisms	Click Here		
5	Food safety	Click Here		
6	Measurement of Physical Quantities	Click Here		
7	Motion Force and Work	Click Here		
8	Static Electricity	Click Here		
9	Heat	Click Here		
10	Disaster Management	Click Here		
11	Cell Structure and Micro- organisms	Click Here		
12	The muscular system and digestive system	Click Here		
13	CHANGES-PHYSICAL AND CHEMICAL	Click Here		
14	ELEMENT COMPOUNDS AND MIXTURES	Click Here		
15	MATERIALS WE USE	Click Here		
16	NATURAL RESOURCES	Click Here		
17	Effects of light	Click Here		
18	Sound: Production of Sound	Click Here		
19				
20				

वर्ग 7 वा इतिहास

अनु		
क्र	पाठाचे नाव	लिंक
		क्लिक करा
-		
1.	इतिहासाची साधने	क्लिक करा
1.	4	
2.	शिवपूर्वकालीन भारत	क्लिक करा
\ \ \ \ \ \ \ \ \ \ \ \ \ \ \ \ \ \ \		
3.	धार्मिक समन्वय	क्लिक करा
٥.		
	_	
⁴	स्वराज्यस्थापना	क्लिक करा
-	(	_
ξ,	मुघलांशी संघर्ष	क्लिक करा
	3	
-		
૭	स्वराज्याचा कारभार	क्लिक करा
-		_
8	आदर्श राज्यकर्ता	क्लिक करा
ľ		
-		
9	.मराठयाचा स्वतंत्रसंग्राम	क्लिक करा
-	<u> </u>	_
10	मराठ्यांच्या सत्तेचा विस्तार	क्लिक करा
10		
11	राष्ट्ररक्षक मराठे	क्लिक करा
11.	\\\\\\\\\\\\\\\\\\\\\\\\\\\\\\\\\\\\\\	
		क्लिक करा
12	साम्राज्याची वाटचाल	। प्रथम भरा
4.0		
13	महाराष्ट्रातील समाजजीवन	क्लिक करा
		
<del></del>		
११		
१२		
, \		
-	-	-

वर्ग 7 वा भूगोल

अनु		
क्र	पाठाचे नाव	लिंक लिंक
1	सूर्य चंद्र व पृथ्वी	क्लिक करा
2	भारती ओहोटी	क्लिक करा
3	हवेचा दाब	क्लिक करा
4	वारे	क्लिक करा
5	नैसर्गिक प्रदेश	क्लिक करा
6	मृदा	क्लिक करा
7	<u>रुतुनिर्मिती</u>	क्लिक करा
8	<u>कृषी</u>	क्लिक करा
9	मानवी वस्ती	क्लिक करा
10	सामोच्च रेषा नकाशा आणि भूरूपे	क्लिक करा
11		
		_

वर्ग 7 वा सामान्य विज्ञान

अनु क्र	पाठाचे नाव	लिंक नि		
1	1.सजीव सृष्टी अनुकूलन आणि वर्गीकरण	क्तिक करा		
2	वनस्पती :रचना व कार्ये	क्लिक करा		
3	नैसर्गिक संसाधनांचे नियम	क्लिक करा		
4	सजीवातील पोषण	क्लिक करा		
5				
6	भौतिक राशींचे मापन	क्लिक करा		
7	गती बल व कार्य	क्लिक करा		
8	स्थितिक विद्युत	क्लिक करा		
9	<u>उष्णता</u>	क्लिक करा		
10	आपत्ती व्यवस्थापन	क्लिक करा		
11.	पेशिरचना आणि सूक्ष्मजीव	क्लिक करा		
12 <u>.</u>	मानवी स्नायू व पचन संस्था	क्लिक करा		
		-		
		-		

आपला अभ्यास

मनोरंजक एनिमेटेड इंटरअक्टीव टेस्ट सोडवा व स्क्रीनशॉट आपल्या वर्ग शिक्षकांना पाठवा

पहिली	दुसरी	तिसरी	चौथी	पाचवी	सहावी	सातवी	आठवी	नववी	दहावी
क्लिक	<u>क्लिक</u>								

इयत्ता 7 वी च्या अधिकच्या सरावासाठी टेस्ट सोडवा

अ.क्र.	विषय	टेस्ट लिंक
1	मराठी	क्लिक करा
2	गणित	क्लिक करा
3	गणित सेमी	क्लिक करा
4	विज्ञान मराठी	क्लिक करा
5	इंग्रजी	क्लिक करा
	हिंदी	क्लिक करा
	विज्ञान सेमी	क्लिक करा
	इतिहास	क्लिक करा
	भूगोल	क्लिक करा

दिनांक 16/08/2021 पासून आपला अभ्यास टीम नियमित अभ्यासक्रमावर आधारित pdf सुरु करत आहोत .अभ्यासक्रमावर आधारित मनोरंजक टेस्ट व स्टडी मटेरीअल दिले जाईल.

प्रत्येक रविवारी आपला अभ्यास pdf ला सुद्दी राहील

दररोजचे pdf पुढील लिंकवरून डाऊनलोड करू शकता

सौजन्य - इ - बालभारती पुणे

https://rbkaluse.blogspot.com/

5 वी व 8 वी शिष्यवृत्ती भेट द्या - www.aplaabhyas.com

